

Kmet, delavec in obrtnik
naj bode narodu vodnik!

Izplače vsako sredo.
Naročnina:
za celo leto Din 30—
za pol leta „ 15—
za inozemstvo
za celo leto Din 50—
izsesti po tarifi. — Pla-
menim vprašanjem naj
nepričelno znamko za od-
govor. — Nepranirana
pisma ne sprejemajo.

Kmetški list

Glasilo „Slovenske Kmetške Stranke“.

Vsako uživaj vse sadove
svojega dela in marljivosti!

Rokopis se ne vra-
čajo. — Plača in tož-
be v Ljubljani. — Ured-
ništvo in uprava je v
Ljubljani v Kolodvorski
ulici štev. 7. — Telefon
inter. št. 506. — Račun
pri pošti čeznozem se-
vedu št. 11.508. ©

Intervencija ministra Pucija v zadevi rubežni v Lanišču.

Takoj po žalostnih dogodkih v Lanišču je tajništvo Slov. kmetške stranke, katero sta o dogodkih obvestila Jamnik in Skubec osebno, poslalo ministru Puciju obsežno in popolno objektivno poročilo, kako se je rubežen vršila ter da oba gorenja posestnika davčne tirjatve plačati nista mogla iz enostavnega razloga, ker denarja nimata. Poročilo se je tudi, da država Jamniku dolguje 9.000 dinarjev za vožnje gramoza na državno cesto, in da je Jamnik prosil za odlok plačila vsaj tako dolgo, da dobi on od države kar ima za tirjati.

Minister Pucelj se je takoj napolnil k finančnemu ministru in mu natanko razložil postopanje ljubljanske delegacije in prosil, da se takim davčnim maniram napravi konec.

Finančni minister je dal ljubljanski delegaciji strog nalog, da se tako postopati ne sme, ko vendar vsak državljan lahko ve, da sedaj v kmetških hišah ni denarja. Prepovedal je tudi vsako nadaljno rubljenje kmetških posestnikov v tem času.

Nikdor se ne brani davkov plačati, če so pravično odmerjeni, tudi nismo gorenjega javno napisali zato, da bi odvrčali koga od plačila

davkov, saj vsakdo ve, da se davki morajo plačati, povedali smo to le radi tega, da naj se s silo ne dela tam, kjer to ni absolutno potrebno in naj ne zahtevajo denarja tam, kjer ga ni.

Minister Pucelj je s svojo intervencijo gotovo preprečil veliko nesreč ter nadaljno razburjanje in žalost po vaseh. Tako delo zaleže nekaj in koristi kmetškemu narodu. Žalostno je, da so tako klerikaleci kot demokratje hoteli Lanišče izrabiti v svoje umazane strankarske spekulacije. »Jutro« in »Slovenec« sta bila takoj edina, da je Pucelj kriv vsega kar se je zgodilo v Lanišču, čeprav oba dobro vesta, da so bili ti davki predpisani takrat, ko je vladal PP režim in da za te predpise Pucelj toliko odgovarja, kot dr. Žerjav za križev pot na Zalostni gori. Mesto, da bi način izterjavanja kakor tudi obupno stanje kmeta zagovarjala kakor je prav in nepristransko, ker samo tako bi lahko prizadetim koristila, sta s prstom kazala na nedolžnega, glejte ta je kriv. Prizadeti pa so si pri tem menci roke in si mislili, prav je, le tako naprej, saj je tako početje dobro došlo gotovim političnim strankam za demagogijo in obrekovanje nedolžnih.

Pretvarjanje.

Pretekli teden je bil teden političnih senzacij. Senzacij seveda le za politike, dočim se široke ljudske mase za vse te senzacije niso mnogo zanimalo, kar je bilo tudi popolnoma prav. Tiste »senzacije« namreč same na sebi ne pomagajo nič, besede so vredne pa le toliko, ker so znak in dokaz nekega drugega jako važnega pojava.

Pred dobrim tednom je zboroval parlamentarni klub hrvatske kmečke stranke. Klub je sklenil, da se minister dr. Nikić iz stranke izključi. Take izključitve niso nič posebnega, ker se to zgodi večkrat, enkrat v tej stranki, enkrat v drugi. Ta sklep kluba HSS pa je dal časnikarjem silno mnogo posla in gospodje, ki morajo po svojem poklicu polniti predale časopisov tudi v takozvani mrtvi sezoni, ko ni parlamenta, ampak samo povodenj, so hlastno zgrabili to kost in jo zglo dali prav do kostne votline in so nam vedeli silno mnogo povedati o bodoči krizi in o novi vladi. Rekli so, da radikali Nikića ne bodo žr-

tvovali, dalje da se bo moral Radič umakniti iz politike, da minister Pucelj ne uživa več zaupanja Hrvatov (menda ga uživa dr. Žerjav ali pa dr. Korošec, op. ur.) in še celo kopico podobnih stvari.

Kaj je na vseh teh govoricah?

Na vseh teh govoricah je važno le to, da one same na sebi, kakor smo že rekli, ne pomenijo nič, pač pa so važne kot znaki nekega pojava, ki obeta postati jako važen faktor za vso našo politiko v bodočnosti.

Včasih se zgodi, da se na človeški koži spuste mozolci. Tukaj eden, tam eden, in potem vedno več. Pametni ljudje gredo takrat k zdravniku, ki pa ne stiska mozolcev in jih ne maže, ampak vpraša bolnika, kaj je jedel, kako živi itd. To napravi dober zdravnik zato, ker ve, da mozolci niso bolezen sami na sebi, ampak so le znak neke druge bolezni, ki tiči nekje globoko v telesu. Prav tako je tudi z omenjenimi govoricami.

Naša državna bolezen.

Bolezen, na kateri trpi naša država, je jako dolga, in se kaže na koži našega državnega telesa enkrat v tej, enkrat v drugi obliki, obstoji v tem, da se večina doslej močnih in odločilnih političnih strank še vedno ni odločila upoštevati novih razmer in se ozirati na potrebe nove države, ampak še vedno žive in delujejo dalje v starem duhu. Srbskim radikalom n. pr. še do danes ni šlo v glavo, da je nova država — kraljevina SHS — vse nekaj drugega kakor bivša mala kraljevina Srbija. Oni žive še vedno v prepričanju, da se mora dati tudi na veleposestvu SHS ravno tako gospodariti kakor na nekdanji majhni srbski kajžariji. Naj nam gospodje radikali oproste ta izraz, ampak mi ga rabimo radi primere. Vsak kmet pri nas pa ve, da se mora na velikem posestvu gospodariti drugače kakor na siromašni osebenščini. Tega pa največja srbska stranka še do danes ni spoznala. Kjer pa gospodar gospodari na veleposestvu po principih in metodah, ki so dobre morda na kajžariji, tam mora priti do poloma.

Tudi pri nas opažamo isto bolezen. Tudi pri nas imamo politike, ki se še nikakor ne zavedajo, da živimo danes v nekem novem svetu, ampak ti ljudje še vedno vrte svojo staro »liberalno« in »klerikalno« lajnc. Tako se vrte istočasno starosrbska, liberalna in klerikalna lajna, nam se pa vrte prazni želodeci.

Od desetih velikih političnih strank pa nobena noče vreči za plot svojih starih oguljenih političnih

hlačic in se preobleči v novo moderno obleko, ampak vsaka bi rada stlačila v svoje raztrgane hlače še druge stranke. Radikali bi radi Hrvate stlačili v eno svojo hlačnico, ki je še njim premajhna, najprej Hrvate, potem pa še Slovence. Tako bi rade delale tudi druge stranke. Toda ljudje ne marajo več, da bi jih kaj tiščalo in zato se branijo in otepajo starih preozkih hlač in hočejo imeti novo, komodno obleko! To je tako, kakor s kurjimi očesi. Kdor nosi premajhne čevlje, se te nadloge nikdar ne iznebi, pa naj se še tako maže; kdor pa se preobuje v veliki čevlji, jih izgubi brez noža in brez mazil.

Veselo dejstvo je, da je začelo to spoznanje prodirati počasi tudi v one kroge, ki so se nekaj časa v starih preozkih hlačah še vedno dobro počutili, danes pa jim postajajo le že nekoliko pretesne. To se pravi z drugimi besedami: Danes spoznava vedno več ljudi resnico, da po starih potih ne moremo več naprej. To spoznanje prihaja seveda počasi, ampak ono prihaja! To spoznanje se vedno bolj širi in naše politično mišljenje se nahaja danes v dobi pretvarjanja! Bivši podaniki kraljevine Srbije in bivši podaniki avstro-ogrske monarhije lezejo iz svoje stare politične kože ven v kožo novih državljanov —, to se danes ustvarja počasi in polagoma v naših srcih in dušah, v našem mišljenju in čutenju. To in nič drugega je tista kriza in bolezen, ki povzroča večne mozolje na našem državnem telesu, in jih bo povzročala tako dolgo, dokler ne bomo z zadnjim prstom in nohtom zlezli iz preozke stare obleke v novo.

Oj, ti radičevci!

Kdor je tako nesrečen, da mora dan na dan požirati tiste kupe modrosti, ki nam jo samostojni demokrati in eseslarji kar v usta vlivajo po svojih glasilih, ta mora kar besneti na tiste radičevce, ki so zanesli tudi v Slovenijo toliko nadlog in težav, kakor jih drugače cel svet nima, in roka se mu mora krčiti v pest, da bi tolkel po radičevcih, kakor sitni ljudje po še bolj sitnih muhah v poletni vročini. Ali pa bi jih streljal kakor zajce v hosti, kajti to, kar so počeli in še počenjajo radičevci v Sloveniji, to ni za prenašati.

Lani in letos so bile po raznih krajih Slovenije velike vremenske neizgode. Voda je poplavlila rodovitna polja in jih nasula s kame-

njem in peskom, razdrla je ceste in podirala mostove. Kdo je povodnji kriv? Kdo drugi neki kakor ti prokleti radičevci?

V Prekmurju, v Mariboru, v Mostah pri Ljubljani in še po velikih drugih krajih je davila otroke škrlatinka. Kdo je zanesel nesrečo v Slovenijo? Radičevci, kajpada!

Kmetom se godi slabo. Cena živine pada, fižol je na pol zastonj, krompir nič vreden. Obleka pa je draga in poljsko orodje pa še dražje. Lesa ni že mogoče več prodajati, ker cena pada in pada.

Takoj po vojni je vrednost stare avstrijske krone silno padla. Za navadno žemljo je bilo treba dati kar celo krono, pozneje pa kar dve. Denarja je bilo res veliko,

ampak veljal ni nič. Kdo je to za-krivil? Kdo je vrgel krono ob tla? Radičevci!

Pa so prišli ljudje, ki so rekli: Tega papirja, ki se mu pravi kro-na, je veliko preveč! Ta papir je treba ljudem pobrati in jim dati drug papir, ki bo sicer tudi papir, ampak bo drugače pobarvan in za-to tudi več vreden. In res so prin-e-sli ti ljudje v deželo drug papir in so nam ga dali v zameno za stare avstrijske krone v razmerju 1 proti 4. Ali veste, kdo so bili ti ljudje? Radičevci!

Papirja pa je bilo vseeno preveč. In zopet so se našli zločinski tipi, ki so rekli, da je treba še 20 pro-centov papirja ljudem pobrati. Ali veste, kdo so bili tisti zločinci? Ra-dičevci!

Največjo grdobijo pa so zagrešili neki ljudje nad slovenskim ljud-stvom takrat, ko so vpeljali nove visoke davke. Kar je bilo prej v kronah, je bilo potem v dinarjih. Kdor je plačeval prej dohodnino od dohodka v zlatih kronah, jo plačuje sedaj od dohodka v papirnatih kro-nah. Jasno, da imajo tudi to lumpa-rijo na svoji kosmati duši radič-evci!

Pa se je zopet zgodilo, da si je nekdo izmislil na Koroškem plebi-scit. Slovenci bi bili ta plebiscit prav gotovo dobili, kajti tako spo-sobnih politikov kot so slovenski, svet še nikdar ni videl, pa je že zo-pet hotel hudič, da so nam požrli našo milo in ljubo Koroško

požrešni in nenasitni radičevci. — Svetozar Pribečević je ponujal totim Kranjcem deželni zbor, lasten zbor. Pa se je zazdelo tedanjemu predsedniku slovenske vlade, da ni dobro, če gospoda predsednika kontrolira kakšen deželni zbor. Zato je vladal tako modro, da de-želnega zbora toti Kranjci sploh ni-so dobili! Menda nam ni treba pri-povedovati, da je bil tisti predse-dnik — radičevci!

A še neke druge vrste ljudje so se čez noč znašli takrat v naši de-želi. Ti ljudje so rekli, da se bo po Sloveniji cedilo samo mleko in med, če vse deželno premoženje iz-roče državi. In so šli in so podrža-vili bolnice, potem ceste, potem šo-le itd. Vse, prav vse so pogнали v državno varstvo. Danes pa, ko dr-žava za te ustanove pač denar po-bira, ne plača pa nič, zopet zavija-jo svoje mile in lep oči proti večno oblačnemu nebu in vzdihujejo, ka-ko je dandanes hudo na svetu. Ni nam treba menda razlagati, da so ti hinavci sami radičevci!

Ti, slovenski kmet, si pa za-pomni: Če se kuharici dr. Korošca, če jo ima, mleko zasmodi, je kriv radičevci. Če dr. Žerjav ne more — recimo, da ne more — je tega kriv radičevci. Če točijo ljubljans-ki krčmarji neužitno kislico za drag denar — radičevci in radič-evci in zopet in še enkrat radičevci. Še turški sultan, ki je vojake peljal pred 500 leti proti kristjanom, je bil radičevci!

Mi dalje vsi vemo, da ni naša nalo-ga širiti po Sloveniji hrvatstva, ampak mi širimo po Sloveniji k m e č k o misel, ki naj pri nas ravno tako zmagaja kakor je zmaga-la na Hrvaškem. To so stvari, ki bi jih lahko vedel tudi »Slovenec« in če hoče »Slovenec« veljati za resen list, naj piše to, kar je res in si ne izmišlja stvari, ki jih ni.

Prazne grožnje. »Jutro« se je te dni zopet razkoračilo nad nami za-radi nekih umirovljenih poštnih uradnikov in zaradi novih imeno-vanj v poštni upravi. Da bi dalek svojim besedam večji preudarek, nam grozi, da bodo samostojni de-mokrati vse prevrnili, kar so radič-evci naredili, čim pridejo zopet oni na vrh. Na vse take grožnje od-govarjamo s starim pregovorom: Uši kašljajo, pa nimajo kaj pljuva-ti! Samostojni demokrati ne bodo nikdar več vladali, čeprav jih drži zaenkrat še pokonci »neka druga oblast«, kakor smo že to zadnjič povedali.

Kdo je kriv visokih davkov v Sloveniji? Z ozirom na dogodek v Lanišću, o katerem smo pisali v na-ši zadnji številki, »Slovenec« zopet operira s svojo staroznano trditvi-jo, da je davčne preobremenitve kriva edinole sedanja vlada. Dovo-ljujemo pa si vprašati »Slovenca«: »Kdaj je sedanja vlada sklenila, naj se v Sloveniji pobere dvakrat in trikrat več davka kakor ga do-loča državni proračun? Ali je to sklenila sedanja vlada, ali pa se mora pripisovati sedanja davčna praksa v Sloveniji drugim vplivom, namreč tistim, o katerih je govoril zadnjič posl. A. Kelemina? Dalje naj nam pove, kdo je izdelal sedaj veljavno davčno lestvico za osebno dohodnino in kdo jo je tako ugodno preračunal iz kron na dinarje: Ali sedanja vlada ali nekdo drugi? Mi že razumemo, da bi »Slovenec« sil-no rad naprtil odgovornost za vse grehe nam in sedanji vladi, toda če hoče to doseči, bo že moral pove-dati res n i c o! Res je, da je se-danja vlada odobrila državni pro-račun v znesku 13 milijard, toda niti v finančnem zakonu, niti kje drugje ne stoji, da mora Slovenija plačati mnogo več kakor po zakonu na Slovenijo odpada! Sicer pa so že poslanci SLS sami že parkrat povedali, kdo je glavni stebler naše sedanje nesrečne davčne prakse in je zato dvakrat grdo, če sedaj čez noč dolže nas, da smo samo mi in edino mi krivi vse nesreče. »Slove-nec« dalje prav dobro ve, kdo ima v Beogradu odločilno besedo in tu-di skoro vsak dan piše o tem, pa vendar smo krivi le mi! »Slovenec« bo sicer zapisal, da naj gredo radič-evci, če nimajo odločilne besede, iz vlade ven. Za ta slučaj va vpraša: Ali res mislijo gospodje, da bo v Sloveniji potem kaj bolje, če pri-dejo v vlado namesto radičevcev samostojni demokratje? Ali niso še siti PP režima? Obstoje radičevcev v vladi je velikega pomena tudi za Slovenijo, čeprav se vspehi ne vi-dijo takoj, počasi pa se bodo stvari že tako razvile, da bodo vspehi vidnejši. Kar čez noč pa se stari belgrajski sistem ne da izpremeni-ti, kar bi lahko vedeli celo poslan-ci SLS.

Vendar spoznanje! V nedeljo zapisal »Slovenec« sledeče besed-e: »... Kar se tiče vstopa SLS v v-lado: Jasno je, da bi se mogla SL uveljaviti v vladi le v tem slučaju ako bi predstavljala v njej odloč-joč dinamičen faktor, to je, da bil od njenega sodelovanja ali n-sodelovanja tudi odvisen obstoj vlade. Jasno je, da o tem pri ko-binaciji, kakor je n. pr. sedanja R-ne more biti govora. Ta koalicija ki si je uzurpirala (= s silo prisv-jila! Resnica pa je, da je prišla s-danja RR večina na vlado popoln-ma parlamentarno in brez sile, o-ur.) vlado, predstavlja zase do-voljno močno večino, tako da bi bila tretja stran (to je SLS, op. ur.) o-sojena v popolno odvisnost in-tem tudi v popolno brezmočje.« To priznanje »Slovenca« je ja-k dragoceno. Pove nam namreč, kar smo že zdavnaj trdili, da vse 26 poslancev v Belgradu prav ni ne pomeni, če se zvežejo Srbi i Hrvati v močno večino! V kakšnem drugem parlamentu kakor v be-grajskem bi se večina morda o-rala na moralni vpliv in na mora-no moč delegacije, ki bi zastopa-cel narod, čeprav tista delegaci-številčno ne bi bila odločilna. Belgradu pa se navadno ozirajo-na številčno moč. Kakor hitro-torej najdejo Srbi in Hrvati n-skupni črti, smo Slovenci obsoje-na politično životarenje in moram-biti zadovoljni, če nam vladna ve-čina vrže pred noge kakšno drobi-vo iz usmiljenja! Tak je naš po-ložaj in nič drugačen! Nas položaj je še lotiko slabši, če vladna večina absolutno ne mara za stranko, ka-kor je danes SLS, ker so se njen voditelji v Belgradu popolnom-diskreditirali s svojimi nesrečnim in nepolitičnimi nastopi. Če pa je temu tako, kakor priznava tud »Slovenec«, potem nastane za-trezne ljudi vprašanje: Kdo pa na-je spravljen v tak položaj? Odgovor na to vprašanje je ob enem tudi o-govor na vprašanje: Kdo je kriv. In neutajljiva zgodovinska resnica je, da so nas pripeljali v ta sreče-položaj, da vsi skupaj nič ne pome-nimo, naši slavni samostojni deme-krati in klerikalci pod »spretnim« vodstvom dr. Korošca! Tako govor zgodovina in njenega jezika ni mo-góče utajiti! Politika, ki so jo upr-jajali naši politični demokratiški klerikalni prvaki l. 1918. in l. 1919 bo Slovincem še dolgo mlela kost. Zato pa pravimo slovenskim kme-tom: Le še naprej se navdušujete Žerjava in Korošca! Le kar e-prej!

Čudni nazori! Po svetu ima navado, da vsako napako in vsa prestopa takoj kaznujejo, čim ga opazijo. Tudi v javnem življenju delajo tako. Kakor hitro izvedo, da uganja n. pr. kakšen uradnik ne-pravilnost, ga takoj primejo in za-pro ali pa zapode. Pri nas se je p-v tem oziru udomačila neka drug-manira in reči moramo, da jako-čudna manira. Pri vsakem denar-nem zavodu n. pr. se prav lahko-zgodí, da blagajnik z večjo ali manjšo vsoto denarja pobegne. Če se kje kaj takega zgodi, se nihče ne-ženira to javno povedati, kar je ljudem samo v čast. Oni povedo, da

Razne politične vesti.

Predsednik HSS g. Štefan Ra-dić je prišel v četrtek 8. jul. po-noči na Bled in bil v petek v avdi-jenci pri kralju 4 ure. Na Bledu so ga pozdravile tamošnje krajevne organizacije. V soboto zjutraj se je vračal. Na ljubljanskem kolo-dvoru sta ga pozdravila tajnika slovenske kmetijske stranke Buko-vec in Mravlje. Med drugim sta ga tudi povabila na kmetijski praznik v Krškem 15. avg. in 8. septembra na Bled. G. Radić, ki je bil zelo do-bro razpoložen, je rekel, da bo sep-tembra meseca najmanj teden dni bival na Bledu in to priliko vpo-rabil, da obiše vse gorenjske va-si, da spozna razmere in življenje našega gorenjskega kmetijskega ljudstva.

Po toči zvoniti je prepozno. Čla-nek, ki ga je objavil v zadnji šte-vilki našega lista tov. Roman Ben-de o razmerah v Prekmurju, je na-še samostojne demokrate jako ne-prijetno zadel in oni bi radi opravi-čili postopanje svojih zastopnikov v Prekmurju. Z opravičevanjem pa ne gre, ker stoje še tako lepemu opravičevanju nasproti dejstva, ki govore vse drugače! Kar je slišal o delovanju samostojnih demokrat-skih zaupnikov v Prekmurju tov. Bende, to je tudi zapisal in ljudska sodba je za politiko samostojnih demokratov ravno tako porazna kakor za politiko eseslarjev.

»Visok obisk.« Pod tem naslo-vom poroča »Slovenec«, da se je

vršil v Ljubnem v Savinjski dolini pretekli teden shod SKS, ki se ga je udeležil tudi tov. Albin Prepe-luh. — »Slovenec« dopisnik naj vzame blagohotno v vednost, da so tisti časi, ko se je govorilo o »viso-kih« obiskih, že minili, poskus za-ničevanja in omalovaževanja tov. Prepeluha pa, ki ga je hotel izra-ziti neznani nam gospod s svojim »visokim obiskom«, pada nazaj na njega samega.

Čemu potvarjate resnico? Na ne-kem shodu v Dalmaciji je govoril Stjepan Radić o hrvaški k m e č k i misli, ki naj se razširi od Subotice do Ljubljane. Te besede so dale »Slovenca« povod za popolnoma neutemeljen napad na tov. Pucelja in Prepeluha, češ, da pomagata ši-riti Radiću v Sloveniji h r v a š k o misel, t. j. misel, da naj bi se Slo-venci pohrvatili oziroma prišli pod hrvaško komando. »Slovenec« je Radićeve besede zavrnil po svoje, sa-mo, da je mogel udariti po Pucelju in Prepeluhu. Mi vsi pa vemo, da se naša stranka ne imenuje h r v a š k a kmečka stranka, ampak da se imenuje Slovenska kmečka stranka. Mi ne širimo po Sloveniji h r v a š k e g a stranki-nega glasila, ampak izdajamo svoje slovensko strankino glasilo. Načelnik Slovenske kmečke stranke ni g. Stjepan Radić (on je vrhovni vodja vsega kmečkega po-kreta, op. ur.), ampak Slove-nec Pipan. Tudi Pucelj in Prepeluh ni-sta Hrvata, ampak Slovenca.

je to in to zgodilo, da bodo pa poskrbeli, da se takšna nerednost ne bo več zgodila. Tako je drugod. Če se pa pri nas kaj sličnega zgodi, pa zagrmí po celi deželi: **Molčite!** Če boste o kakšni svinjariji, ki se je res zgodila, preveč govorili, boste škodovali »narodnemu gospodarstvu! Priznamo, da tako sijajnega zagovora za lumpe svet ne pozna! Dosledno temu naziranjui bi morali reči tudi: Orožniki, nikar ne lovite tatov! Kajti če bo svet zvedel, da žive med nami tudi tatovi, bo to silno škodovalo ugledu in kreditu naše države! Zato smo mi mnenja, da je vedno veliko pametnejše povedati resnico, kako in kaj je, kakor pa poskušati prikrivati z lažmi stvari, ki so vsakomur znane. Ugled in spoštovanje uživa tista država in tista organizacija, kjer in o kateri so ljudje prepričani, da se tatovi in lumpje polove in kaznujejo, ne pa tista, kjer se tatovi »svobodno sprehajajo med drugimi ljudmi v »interesu narodnega gospodarstva«!

Zakaj se upira poslanec Pušenjak zakonu o izenačenju davkov? Kljub parlamentarnim počitnicam še vedno deluje finančni odbor, kjer razpravljajo o novem davčnem zakonu. Čudno je, da vsi člani tega

odbora jako na kratko razpravljajo o raznih določbah novega zakona, samo poslancu Pušenjaku žilica ne da miru, da na dolgo in široko ponavlja vse, kar so že drugi povedali. Res je, da ima poslanec Pušenjak kot opozicionalec pravico, da vladi nagaja, dvomimo pa, da bi moglo njegovo obstruiranje tako važnega zakona Sloveniji in Slovencem prinesiti kakšno korist. Mnogo verjetnejše je, da bo njegova obstrukcija Slovincem samo škodovala. Tega si menda g. poslanec sam ne domišlja, da bo on ustvaril tak davčni zakon, da ga vsaj 100 let ne bo treba izpreminjati?

Zdaj vemo! Eselesarsko časopisje je uganjalo veliko demagogijo z očitkom na ministre, da nihče od njih ni šel pogledat od povodnji poplavljenih krajev. Kolikor je nam znano, se voda tudi pred ministri ne ustavlja, ampak dere svojo pot naprej, če jo minister gleda ali pa ne. Sedaj pa tudi vemo, zakaj so francoski in angleški generali zmagali nad nemškimi. Nemški generali so stali namreč precej daleč zadaj za vojno črto, francoski in angleški so pa bili vedno v prvi vrsti in pregledovali vsak dan vojake v rovih, če imajo po predpisih zapete knofe ...

4. uri popoldne pri tov. I. Cegnarju. Poroča delegat iz Ljubljane.

Tajništvo Slov. Kmetске Stranke v Mariboru je te dni razposlalo vsem krajevnim organizacijam Mariborske oblasti okrožnice ter opozarja tem potom kraj. organizacije, da v interesu stvari čimprej pošljejo zaprosena poročila. Krajevne organizacije, ki bi morebiti ne bile prejele okrožnice, naj to takoj javijo tajništvu Slov. Kmetске Stranke, Maribor, Narodni dom I.

Vitanje. Dne 27. junija 1926 je imela SLS tukaj pri nas mali shod. Poročal je jako neokusno posl. dr. Hohnjec, ki se je v strahu čudno potil in se je bal, da bi ne prišel kdo njega razburjat. Shod se je vršil ravno tisto nedeljo ko ni bilo našega tov. Švikaršiča v Vitanju in ta shod je bil tako na tihem sklican, da celo pristaši lastne stranke niso zanj nič znali. S težavo so obdržali pri shodu stare ženice in še te so se jezile na to brezplodno politiko. Neka ženska je rekla: »Sedem let že farbajo nas stare ženske, zdaj pa smo že me prišle do prepričanja, da je vse skupaj le pesek v oči.

Skomer pri Vitanju. — Veličasten javen shod Slovenske Kmetске Stranke se je vršil dne 11. julija 1926 po sv. maši pri ogromni udeležbi cele fare. Shod je vodil in otvoril tov. Franc Kovše, ki je razložil pomen shoda ter pozival narod, da se mirno in dostojno zadrži, ker govornik je bil povabljen od več odločnih in vplivnih faranov. Nato je dal besedo tov. Švikaršiču. Govornik je najprej razložil notranji in zunanji političen položaj, posebno je pa obsojal brezplodno politiko SLS in SDS. Bodočnost je pa le v naši Slovenski Kmetски Stranki. Pozival je zborovalce, da se združijo brez razlike strank, ne glede na politično pripadnost, vsi v našo Slovensko

Kmetsko Stranko. Kot drugi govornik je poročal tov. Marenčič, tajnik krajevne organizacije v Krčevini pri Mariboru, o organizaciji in o složnosti. Na prošnjo zborovalcev se je sestavila sledeča resolucija: Zbrani zborovalci na javnem shodu nad tisoč metrov visoko Slovenske kmetске stranke v Skomeru pri Vitanju dne 11. julija 1926 stojimo kot skala in eden mož na strani našega voditelja in boritelja Štefana Radiča in ga ponovno prosimo, da naj vstraja in ne popusti koraka od našega programa. Bori se naj najodločneje proti korupciji in ogromnim davkom ter nasilstvu. Najodločneje obsojamo bankirsko-advokatsko-demokratsko in SLS-arsko politiko, ki sta vse zlo v naši državi ter nas privedle na rob propada. Zahtevamo in prosimo, da nam podeli vedno dobre, sposobne, marljive učitelje ter se v bodoče šolske počitnice spremenijo tako, da bode mogla naša mladina pasti našo živino v jesenskih mesecih. Zahtevamo, ako že toliko davkov plačamo, da skrbi okrajni zastop za boljše ceste in naj jih tudi redno popravlja. Našemu voditelju Štefanu Radiču, Puclju in Prepeluhu damo popolnoma svobodne roke in odkritosrčno zaupanje do končne zmage. — Takoj je pristopilo in naročilo 12 kmetov naš »Kmetски list«. Konečno se je ustanovila krajevna organizacija za faro Skomer iz sledečih bojovníkov: Predsednik Franc Drobne, pos.; podpredsednik: Franc Kovše, pos.; tajnik: Franc Pušnik, organist; blagajnik: Ivan Kovše, pos.; odborniki: Matevž Kovše, pos.; Karel Ovčar, pos.; Pavel Minkek, posestnik; Alojzij Kotnik, pos.; Florijan Slošek, pos.; Franc Vodovnik, pos.; Lukež Potočnik, pos.; Peter Jelenko, pos.; Alojzij Kamenik, pos.; Ignacij Grobelnik, pos.; Filip Grobelnik, pos., Jurij Grobelnik, pos.

Shodi in razne prireditve.

Mestinje. V nedeljo dne 11. julija se je tu vršil shod »Slovenske kmetске stranke«, na katerem se je po naključju zbralo več tovarišev, iz Maribora in Ljubljane. O političnem delu stranke, zlasti o parlamentarni situaciji je poročal poslanec tov. A. Kelemina, ki je v poljudnih besedah razložil naše namene in pokazal na brezdelje in brezuspešnost SLS poslancev, ki so ostali v skupščini brez vsakega vpliva. Za njim je dobil besedo tov. A. Prepeluh, ki je v jedrnatem govoru pokazal na velike napake dosedanje slov. politike v tej državi in razložil idejne smernice našega kmečko - delavskega pokreta. Govorili so še tov. Novačan, ki je naglašal potrebo skupnega dela in poudaril veliko korist združevanja slov. delovnega ljudstva, inž. Delbelak in R. Bende, ki sta prikazala nasprotnike naše stranke v pravi luči, tov. I. Marinko, ki je govoril o združništvu, tov. Otorepec, ki je naglasil potrebo vsestranske organizacije in predsednik shoda tov. Taborne, ki je navajal, česa se nam je zlasti ogibati. Na shodu je bil navzoč tudi bivši minister g. dr. Vek. Kukovec kot gost, ki se je tudi oglašil k besedi in izvajal približno sledeče: »Javno povem, kaj mislim o političnih razmerah med Slovenci. Dobro je, če se stvari odkrito in javno pretresejo, da bomo v skupnem slovenskem interesu prišli naprej in do možnosti učinkovitega sodelovanja Slovincem v državi. Ne tiče se to moje osebe, ki ne pride nikakor v poštev. Odolžiti se hočem le dolžnosti, ki velja za vsakega, ker je treba služiti skupnosti ter jo obvarovati tudi škode discipliniranega molka, če se z istim nič ne doseže. Do resnič-

nega demokratizma v javnem življenju moremo priti le z lastno močjo ter v zvezi s Srbi in Hrvati, toda predvsem s Hrvati. Stranke, ki se po vojni niso znale razviti in poglobiti v sedanje razmere, ne bodo prinesle ljudstvu ničesar. Ako se je kmečka misel polastila večine naroda, moramo s tem dogodkom in z osebami, ki ta vaš lepí pokret predstavljajo, računati. Hrvati so srečnejši od Slovincem, ker so politično enotnejši. Slovenske kmečko - delavske frakcije so pokazale veliko moč samozatajevanja, ko so se združile v enotno stranko. Toda še vedno imamo Slovenci preveč političnih drobcev. Moja naloga je, da brez ozira na desno in levo pozivam k taki konsolidaciji in ozdravljenju našega javnega življenja. Pozdravljam sestanek kmetских politikov in želim, da najdejo moralno silo pri tegnite vse dobre elemente naroda ter tako kot večina dosegeti nove vspehe za naš narod.« Ta nenadni nastop g. dr. Kukovca je spočetka izzval splošno pozornost in začudenje, na koncu pa odobravanje. Dokazuje, da se demokratska stranka na Štajerskem nahaja v razsulu in prevladalo je splošno prepričanje, da bo g. dr. Kukovec sedaj gotovo izključen iz demokratske stranke. Sedaj ima besedo »Jutro«, ki vedno in neprestano zmerja naš lepí in novi ljudski pokret kot nepotreben in škodljiv. G. dr. Kukovec pa ga pozdravlja in nam želi najlepših uspehov. SDS tega gotovo ne bo vesela in če je to sploh še organizirana stranka, mora sedaj javno reči, kako in kaj je z njo. Ali pa bo mor-da »Jutro« tudi na to molčalo?

V Žabnici se vrši sestanek kraj. organizacije v nedeljo 18. julija ob

Dopisi.

Štajersko.

Jarenina: V »Taboru« št. 145 in v njegovi sestri »Domovini« št. 27 sta bratec in sestra napisala o demokratskem shodu sledeči slavošpev: Samostojno demokratska stranka pa smo spoznali kot skrbno mater vseh stanov. Tako je prav. Danes se ne da več noben stan v nobeni državi ob steno pritiskniti. To dobro ve tudi hrvaški prerok »zveličavne seljačke države«, to je le slepilo ob lovu na volilne kroglice. Do kake strašne nesreče in prelivanja krvi je to privedlo agrarno Bolgarijo, vemo vsi, ve tudi Radič. Istotako tudi nesrečna Rusija ne bo prišla do miru dokler ne bo katastrofalni preobrat zopet vrnil pravice vsem stanovom. Zavrži le en stan, pa ne bo obleke, ne čevljev, ne pluga, ne hrane, ne pravice. V drugem članku spet poroča, da se Jareninčani prihod demokr. poslanca g. Pivka z zanimanjem pričakovali itd. — K temu dopisu, dopisniku in vsem s svojo pametjo mislečim ljudem

sledeče: SDS smatrajo v Jarenini samo nekateri čudni ljudje kot mater. — Iz kakšnih razlogov, to sami dobro vedo. Za kmete ni bila mati in ne bo. Dalje kvasi dopisnik v svojem duhovitem članku o prelitju krvi v bratski Bolgariji in v tem smeši, da je tudi hrvaškemu preroku Radiču najbrže znano o tem. Naj nam gospod dopisnik pojasni, kdo je kriv da se je prelivala nedolžna kri v sosednjih bratskih državah. Gosposke stranke in to ravno sorodne stranke gospodov, ki se nam po nepotrebnem vsiljujejo. Ko že davno junakov iz Like in žerjavščine več ne bo, pa bo še vseeno zadošči obleke, čevljev, plugov in hrane ter za 99 odstotkov več pravice v potem pač srečni Jugoslaviji.

Ker se je za bati, da se nam naš priljubljeni Sokol razdvoji, bo pač tudi spet zasluga gotovih gospodov. Pustite nas pri miru, Vaše politične zmožnosti pa prodajajteraje kje drugod, kjer Vas mogoče v resnici željno pričakujejo, kar pa pri nas v Jarenini in vseh bližnjih krajih se ne bo nikdar pripetilo. Zdravo, na svidenje.

Mariborska okolica. Šolske počitnice in naša deca. Piše kmet iz mariborske okolice. Ko bi naša država znala ceniti napredek naših šoloobveznih otrok, ter propadanje naših gospodarstev, ne bi prepuštila, da imamo šolske počitnice že od 1. julija do 1. novembra. Torej imajo naši učitelji svoje počitnice 2 meseca. Druga dva meseca imajo zopet večina prosto, ker skoro ni nobenega učenca v šolo, ker ravno od 15. avgusta do 15. oktobra imajo naši šoloobvezni otroci doma največ dela. Zgodilo se je pa že tri do štirikrat, da smo imeli počitnice od 1. julija do 1. novembra toraj 4 mesece brez poka. Tako bodemo imeli tekem 10 let namesto izobraženi narod, prav slabo izšolano mladino. Ne vemo, ali se učiteljstvo zaveda tega ali ne. Mi trpimo velikansko gospodarsko škodo in vse to brez uspeha. Naši Koroščevi poslanci kričijo na vsakem shodu in tudi v tistem lažikluku in se trkajo na prsa, da so oni in nihče drugi pravi kmetijski zastopniki. Pozivljamo jih, da nam napravijo enkrat red. Posebno pa ima g. Žebot polna usta hvale. Zadnjič je bilo razglašeno v Jarenini, da je on izposloval deveto železnico iz St. Ilja na Maribor. Najbrže nam je izposloval tudi dež. No saj so tudi esesarji največ zakrivali, da je bila ta železnica prekinjena. Ako je res tako mogočen, da lahko vse stori, potem naj nam izposluje tudi jensenske šolske počitnice, dalje take cene našim poljskim pridelkom, da bodo odgovarjale cenam industrijskih izdelkov, potem bodemo verjeli, da je pravi kmetijski zastopnik.

Jarenina. Nekdo si je drznil pod zaščito poslanske imunitete podtakniti debelo laž v Slov. gospodarju šte. 26., da si je nek Jože vzel v program pretepavanje lastne žene. Tistega zdražbarja pozivljamo, da naj dokaže pretepavanje. Da jih je neka žena dobila se ima zahvaliti tistim ženskam, ki so jo najhujšale. Med esesarji so obče znani pretepači lastnih žena. Nekdo je potrl že grablje, vile in drugo orodje na lastni ženi. Tistemu obrekovalcu svetujemo, da naj pove imena onih esesarskih pretepačev pri cerkvi. Nehati se mora dvojna mera in odstraniti mnenje, da je esesarjem vse dovoljeno, pa tudi največje svinjarije, obrekovanje in laž.

Rog. Slatina. Dne 30. junija t. l. je umrl sin veleposestnice Antonije Stojšek. Vsa okolica je globoko žalovala za njim. Bil je dober, marljiv in radodaren. Revezem je rad pomagal. Pogreb se je vršil okrog 9. ure. Ko se je sprevod pomikal po glavni cesti, se je hotelo to preprečiti in napotiti ga po stranskih potih, češ, kadar godba svira, ne sme skozi park sprevod. Odkar se ljudje spominjamo, še nikdar nobeden ni branil sprevoda po tej cesti. Okoličani mislimo, da je treba to tako urediti, da mrličev ni treba nositi po stranskih potih. Ranjkemu bodi zemlja lahka. Starišem in ostalim naše sožalje. — Okoličan.

Braslovče. Zopet sem bral v lažnjivem »Gospodarju« članek, ki grdo napada društvo Kmečkih fantov in deklet »Zimzelen« v Orlivasi. Ali ne veste vsegavedni, da je nad zvezdami tisti, ki pregleduje človeška srca in ki nas bo sodil po naših delih. Vam visoko leteči duhovi nasvetujem, ko bi hoteli po drugih očeh brskati in pezdirlja iskati, rajši prosite Boga, da iz vaših krogov kateri ne pade. Naš zveličar pravi, kateri stoji, naj pazi, da ne pade. Ker vam pa »Kmetijski list« tako srca žalosti, vam pa povem, da ne najdem nič protiverskega v njem. Je pač edini list, ki se poteguje za delavsko kmečko ljudstvo. Dopisnik piše, da društvo, katero je naročeno na »Grudo«, nima katoliških načel. Mi po sosednih vaseh smo pa izprevideli po časnikih ter se prepričali po govoricah, da se Orlovsko društvo kmetijskih fantov in deklet lahko pošteno imenuje katoliško društvo, ne pa ona društva, ki verujejo v rojenice, kakor so v starem veku pogani, ter s tem nimajo katoliških načel, ker hujškajo zoper druga društva in jih napadajo z grdimi lažmi. Vi pa, ki se sami nad zvezde povišujete, pojdite v Šoštanj k gospodu kaplanu, da vas podučijo, če še vejo kaj je Kristus učil: Ljubite se med seboj in ne sodite, da ne boste sojeni. Tebi »Zimzelen« pa nasvetujem, drži se kar so te učili tvoji predniki in ne daj se od hujškačev razuzdati. Prijatelj društva Kmečkih fantov in deklet v Orlivasi.

Kranjsko.

Tomačevo pri Ljubljani. V neposredni bližini Ljubljane stoji majhna, toda lepa vasica — vas Tomačevo. Po svoji skromni obliki zelo priljubljeni kraj, v katerem omogočuje našega čvrstega, zdravega kmetijskega življenja. Prelepa deroča Sava, ki se vije v bližini te visice, nam donša nebroj zdravih planinskih voda, ter jih prepušča našemu človeškemu in živalskemu bitju, ki prebiva v tej prelepi vasi. Naša lepa rodovitna polja, ki se razprostirajo v najlepši navnini, zahtevajo moderne kulturne obdelave. Vsled tega je naše kmetijstvo po svoji naravni ugodnosti še premalo napredno. Če pogledamo malo globlje, opazimo različne napake, katere težijo sedanje življenske zahteve. Te zahteve bi najlažje izboljšali naši očetje napram svojim sinovom in hčeram v smislu večje udeležbe naših poučnih kmetijskih tečajev. Zatorej bi želeli, da naši starši z večjim razumom pogledajo našo nezadostno kmetijsko izobrazbo in da ne primerjajo svojo izobrazbo, ki je bila še za njihove čase veliko premajhna, z našo mladino, ki se bo morala boriti za zaostalim napredkom, da si izboljša svoj zatlačen kmetijski položaj. Toda naši starokopitneži, ki še spijo s svojim razumom, se tega ne zavedajo, ali zavedali se bodo prej ali slej, toda prepozno bode. — M. B.

Podhom pri Bledu. Naša gradba novega sirarskega doma vrlo napreduje, gre kakor pod vojaško disciplino. Kuluk se dela vsaki teden, četudi nagaja vreme ob le-

tošnjem poletju. Stavba bode kras cele občine, kakor tudi gospodarstva pridobitev za vse kmetijstvo. Ovir dosedaj še velikih ni, pripravljeni pa smo na vse in da tudi zatremsko vsako protigospodarsko še bolj pa protikmetijsko gibanje. Novi dom bode na vse veke prvi uspeh osamosvojitve našega kmetijskega življa. — V petek zvečer je doletela nas Podhomce izredna čast, da smo ob priliki avdijske Stjepana Radića pri Nj. vel. kralju na Bledu imeli priliko se spoznati z velikim voditeljem Hrvatskega naroda. Ta večer so se predsednik krajevne organizacije tov. Vogel, podpredsednik Jože Pretnar in A. Janša podali v Vilo Vilsonijko k Radiću. Ko je zaznal, da so prišli kmetje, jih je ljubeznivo povabil, se z nami razgovarjal tako preprosto, kakor zadnjič poljedelski minister v Podhomu. Zdaj smo osebno doznali, kako ljubezniv je tudi voditelj hrvatskih kmetov do slovenskega kmeta. Priporočili smo njemu tudi stavbo nove sirarne, kar je z radostjo vzel na znanje in izjavil, da osebno na to opozori Pucelja. Tako je prišel gorenski kmet na gospodarskem polju v stik z onim hrvatskim voditeljem, kateri ima srce za hrvatski narod. Pokazal pa je enako za slovenski narod. Priporočimo, da nas je g. Jan iz Podhoma radi našega nastopa malo oštel, toda prej ali slej bo spoznal, da je na krivi poti. Živel Radić, živel Pucelj!

Dobrova. V visoki starosti 81 let, je preminula v nedeljo dne 4. julija po daljšem bolehanju na Dobrovi pri Ljubljani ga. Aleksandrina Poklukar roj. Blasnik, vdova po bivšem deželnem glavarju Kranjskem, mati gospe Aleksandrine Bricelj iz Dobrove. Pokojnica, ki je bila zadnja iz znane tiskarniške rodbine Blasnik iz Ljubljane, je bila obče priljubljena in velika dobrotnica revežev. Naj počiva v miru!

MLADINSKI VESTNIK.

Seja Glavnega odbora Zveze društev kmetijskih fantov in deklet se vrši v nedeljo, dne 25. julija t. l. ob 10. uri dopoldne v Ljubljani, Kolodvorska ul. 7. Natančnejša navodila dobe odborniki tismo. Seje se lahko udeležijo tudi drugi delegati društev, ki niso odborniki, s posvetovalnim glasom.

Maribor. »Društvo kmetijskih fantov in deklet v Mariboru« je priredilo 25 preteklega meseca poučno predavanje. Predaval je dr. Anton Novačan o »poskusih slovenske državnosti v srednjem veku (Celjski grofje)«. Predavanje je bilo zelo dobro obiskano in je v celoti uspelo. Zlasti je bila obilna udeležba tudi mariborske slovenske inteligence. Pisatelj dr. Novačan je v globokozasnovanem temeljitem dvehurnem govoru podal v glavnih potezah sliko političnih razmer v Sloveniji in Srednji Evropi z posebnim povdarkom na težnje tedanjih Sovneških gospodov, poznejših Celjskih grofov in knezov po ustanovitvi jugoslovanske državnosti, kar je 400 let pozneje izvršil hrabri rod Karadjor-

djev na demokratsko - kmetijsko podlagi. Vsi poslušalci smo mu bili hvaležni za nove misli in razglede, ki nam jih je v tem znanstvenem govoru z lahkim, jasnim stilom umetnika in politika podal in nas z njimi obogatil.

Naša loterija. Kdor hoče prevzeti srečke loterije Zveze društev kmetijskih fantov in deklet v razprodajo, naj takoj javi Zvezi v Ljubljano, Kolodvorska ul. 7 svoj naslov in pa število srečk, ki na se mu določijo. — Vse one, ki so srečke že prejeli, prosimo, da jih čimprej razprodajo in izkupiček nakažejo po položnici, ki so jo prejeli obenem s srečkami. Cena srečki Din 5. Kmetiska mladina, zavedaj se, da je vse naše bodoče delo odvisno od uspeha naše loterije. Zato posveti svoje moči razprodaji srečk, da bomo dosegli čim lepši uspeh!

»Tamburaški zbor Lesce«, ki je bil ustanovljen pred komaj šestimi meseci, se prav pridno pripravlja, da pokaže svoje prve uspehe. Tekom drugega meseca priredi koncert in veselico in to v kritje stroškov za nabavljene instrumente. Obenem se priporoča vsem društvom, da naj se ob potrebi obračajo na naš tamburaški zbor. Vse dopise prosimo na naslov: Ivan Šemrl ml. Lesce. Kdaj in kje se bo vršila prva naša prireditev, bomo že pravočasno objavili. Priporočamo se pa že vnaprej za čim večji obisk. Tamburaški zbor Lesce.

Nabirajte nove naročnike za naš list »Grudo«! Vsak član društva kmetijskih fantov in deklet je dolžan, biti naročnik »Grude«. Če pa sam ne more biti, naj za to pridobi drugega naročnika! Mladina, na delo!

»BREZALKOHOLNA PRODUKCIJA«, Ljubljana, Poljanski nasip 10/8, pošlje vsakemu naročniku »Kmetijskega lista« zanimiv cenik brezplačno. Zahtevajte ga takoj; ne bo Vam žal!

Tedenski koledar.

Dnevi:

- 18. julija: nedelja: Friderik.
- 19. julija: ponedeljek: Avrelia.
- 20. julija: torek: Elija.
- 21. julija: sredo: Prakseda.
- 22. julija: četrtek: Magdalena.
- 23. julija: petek: Apolinarij.
- 24. julija: sobota: Kristina.

Sejmi:

- 18. julija: Sv. Lenart, Zabukovje.
- 19. julija: Metlika, Velenje, Arčiče.
- 20. julija: Osilnica, Koprivnik, Vitanje, Loka pri Žusmu.
- 22. julija: Hinje, Jesenice - Dol, Sodražica, Bania Loka pri Kočevju, Sv. Magdalena, Sv. Urban pri Slivnici.
- 24. julija: Semič.

Starejšega
zanosiljivega

za razna dela pri gospodarstvu spremlja
Andrej Juršič,
travec in gostilničar
Makole pri Poljčanah.

hlapca

Novice in zabava.

Odlikovanje. Nj. Vel. kralj je odlikoval viš. vinarskega nadzornika v p. g. Frana Gombača z redom sv. Save V. razreda. Čestitamo.

Imenovanje. G. Gustav Golia, šef okrožnega agrarnega urada v Mariboru, je imenovan za agrarnega direktorja v Ljubljani. Na njegovo mesto pride dr. Alkovič iz Dol. Lendave, agr. referent agr. direkcije Zagreb.

Iz veterinarske službe. Za veterinarja pri okrajnem glavarstvu v Kamniku je imenovan Josip Rauter, veterinar v Kumanovu.

Imenovanji na mariborski vinogradniški šoli. Za profesorja na mariborski vinogradniško-sadjarški šoli je imenovan Ferdinand Vončina, profesor nižje kmetijske šole v Mariboru; za računskega uradnika na isti vinogradniški šoli je pa imenovan Joško Sotler, doslej v istem svojstvu na nižji kmet. šoli v Mariboru.

Iz katoliške vere je izstopil duhovnik, izredni profesor na ljubljanski univerzi in bivši glavni urednik »Slovenca« g. dr. Izidor Cankar. Kakor čujemo, se dr. Cankar prihodnje dni poroči s hčerko ene najuglednejših ljubljanskih rodbin.

V spomin. V petek je umrl v Ljubljani obče znani in priljubljeni zdravnik dr. Josip Stojc. Pokojnik je slovel daleč po Sloveniji kot izborni kirurg, na katerega se je z zaupanjem obračalo mlado in staro. V ponedeljek pa je umrl v Ljubljani upokojeni gimnazijski ravnatelj in odličen slovenski pisatelj dr. Fran Detela. Bodi jima zemlja lahka!

Otvoritev nove postaje Gorenja vas - Reteče. Preteklo nedeljo je bila otvorjena nova lična postaja med Medvodami in Škofjo Loko. Domačini so z lastnim delom in trudom zgradili postajo. Pripravljalni odbor pod vodstvom g. šol. upravitelja Vidica in preč. g. župnika je končno preteklo nedeljo izročil dograjeno postajo žel. upravi in ta javnosti. Prvi popoldanski vlak je pripeljal ogromno množico gostov iz Ljubljane, katere so sprejeli domačini z godbo in streljanjem. Prvi je pozdravil predstavnika žel. direkcije g. dr. Faturja g. upravitelj Vidic, predsednik pripravljalnega odbora. V svojem govoru se je pred vsem tudi zahvalil g. ministru Puclju, ki je v zadnjem trenutku omogočil otvoritev s tem, da je tozadevni dekret prinesel osebno v Ljubljano en dan prej. Po izročitvi postaje javnemu prometu od g. dr. Faturja se je razvila povorka narodnih noš, konjenikov, godbe itd. na veselični prostor, kjer se je razvila prav lepa domača zabava.

Iz gospodarske službe. Za kmetijskega referenta šmarsko-rogaško-kozjanskega okraja je imenovan Franc Štamberger, državni ekonom konjiškega okraja.

Razpis službe zdravnika specialista. Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani razpisuje pri ekspozituri v Mariboru službo specialista za otroške bolezni. Interesenti se opozarjajo na razpis v »Uradnem listu«.

Regulacija Savinje. Kmetijsko ministrstvo je dovolilo kredit 65.000 Din za regulacijo Savinje od Solčave do Logarjeve doline.

Nove poštne dopisnice. Ministrstvo pošte in brzojava je sklenilo uvesti nove, bolj praktične dopisnice. Nove dopisnice bodo izdelane iz kartona v dimenzijah 10—5 × 7—10,5 cm. Kadar se uvedejo nove, se potegnejo sedanje dopisnice iz prometa.

Znižanje poštne tarife. Načelnik ministrstva pošt in telegrafov gosp. Vučetić je na konferenci, ki se je vršila v ponedeljek pri Centrali industrijskih korporacij glede krize industrije za predelovanje mesa izjavil, da se v ministrstvu pripravlja znižanje poštne tarife. Da bi le ne ostalo samo pri pripravi!

Zgradba nove vojašnice v Škofji Loki. V ministrstvu za vojsko in mornarico je odobren večji kredit za zgradbo nove vojašnice v Škofji Loki. Gradba vojašnice se bo začela že koncem tega meseca.

Strele ubila 5-letnega dečka. Ko se je vračal dne 8. t. m. 5-letni sinček Mihaela Janželj, posestnika iz Staj, iz vasi Iza domov v Staje, je kakih 30 metrov pred vasjo udarila strela v obcestni jarek, v bližini enega metra nesrečnega dečka, in je bil na mestu mrtev. Bil je zdrav in čvrst deček. Up mladih staršev kot njim prva pomoč, je s tem izgubljen. Do solz ginjen je bil vsakdo, ko je zrl nesrečnega dečka na mrtvaškem odru, ki je tako nesrečno končal svoje mlado življenje. Žalujemo staršem naše sožalje!

Vodstvo zoološkega instituta univerze v Ljubljani priredi v dobi med 18. julijem in 15. avgustom desetdnevno ekskurzijo v dolino Sedmerih jezer v Bohinju v svrhu znanstvenega proučevanja visokoplaninske favne.

Koliko trgovskih in obrtnih podjetij imamo v Beogradu? V Beogradu imamo po zadnji uradni statistiki 4750 trgovskih in 2860 obrtnih podjetij.

Pravilnik za srednje kmetijske šole. »Uradni list« ljubljanske in mariborske oblasti objavlja v 62. št. pravilnik za srednje kmetijske šole.

Kredit za izgradbo pristanišča v Sušaku. Gradbeno ministrstvo je odobrilo za zgradbo pristanišča v sušaški Brajdici kredit v znesku 2.800.000 Din.

Konkurz je razglašen o imovini Josipa Savellija, trgovca v Št. Juriju ob Južni železnici. Prvi zbor upnikov bo pri okrožnem sodišču v Celju 24. t. m. ob pol 9. Oglasitveni rok do 10. avgusta t. l.

Odlikovanje. Z redom Sv. Save I. razreda je bil odlikovan naš sloviti ameriški rojak, inženjer Nikola Tesla.

Ostanki oglja v prahu. — Neka tvrdka iz Italije se zanima za naslove tvrdk, ki bi ji mogle dobavljati poljubne količine ostankov oglja v prahu. Njen naslov je interesentom na razpolago v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

Dr. Razlagova slavnost pri Mali Nedelji. 100letnica rojstva in odkritje spomenika se vrši v nedeljo 25. julija 1926 ob vsakem vremenu. Spored: 1. Na predvečer: bakljada z godbo, kres; 2. v nedeljo 25. julija ob 4. zjutraj fanfare; 3. ob pol 9. zbirališče gostov, Ljutomerske godbe in požarne brambe na kraju dr. Razlagove rojstne hiše v Radoslavcih; 4. ob pol 10. sprejem Mariborske Glasbene Matice in drugih gostov pešcev iz Žerovinec pri »Mirovih«; 5. ob 10. slovesna sv. maša s pridigo (pridiga g. prof. msg. Vreže); 6. ob 11. odkritje spomenika, pozdravi in slavnostni govor dr. Mohoriča; ob 1. banket v »Društvenem domu« (za priglase udeležence); 8. ob 3. akademija. Koncert Mariborske Glasbene matice. Alegorijo: Dr. Razlagovo rojstvo; 9. prosta zabava: petje, godba. Zvečer umetni ogenj. Ob 8. zvečer priredijo dijaški v Društvenem domu burke in šaljive prizore, katerih naj nihče ne zamudi si ogledati in se prav od srca nasmejati. K prav obilni udeležbi vabi vse od blizu in daleč — odbor.

Poverjenikom »Kmetijske Matice«! Ker se čas nabiranja naročnikov bliža koncu, prosimo, pospešite svoje delo in poskrbite, da bo število naročnikov čim večje. Obrazložite našemu kmetiskemu ljudstvu pomen strokovnih kmetijskih knjig za napredek našega kmetijstva in blagostanje našega stanu. — Iz krajev, kjer ni še nobenega poverjenika za »Kmetijsko Matico«, naj javijo oni, ki bi bili pripravljeni prevzeti poverništvo, svoj naslov »Kmetijski Matici« v Ljubljani, Poljanski nasip 8. Letos izda »Kmetijska Matica« štiri knjige, večinoma kmetijsko strokovne vsebine na lepem papirju za ceno Din 30.—. Kmetije, segajte po knjigah »Kmetijske Matice«!

Izleti Amerikancev v Evropo. — Ameriški listi pišejo, da je doseglo ameriško turistično gibanje v ponedeljek rekord. Ta dan se je odpeljalo iz Newyorka v Evropo 17 potniških parnikov, med temi velikim »Leviathan« z 2442 pasažirji ter »Paris« s 1235.

Javne električne ure v Zagrebu. Zagrebška občina postavi v Zagrebu na treh največjih trgih, in sicer na Jelačičevem, Wilsonovem in Trgu I., tri javne električne ure, ki bodo kazale pravi srednjeevropski čas.

Kmetijski praznik na Krškem polju 15. avgusta. Divnega spreveda kmetijskih skupin se udeležijo letos tudi Krška vas, Sv. Križ in Kostanjevica, ki je že lansko leto poslala prekrasno ribiško skupino. Veliko udeležbo so prijavili tudi hrvaški kraji z odličnimi voditelji Hrvatske Seljačke Stranke. Srežki ekonom g. Ambrož marljivo organizira živinorejsko razstavo. Tov. Žnidaršič pa vodi priprave na dirkalnem in zborovalnem prostoru.

Strele ubila tri fante. V četrtek okrog 13. je divjala tudi v okolici Loškega potoka, v ribniški dolini, silna nevihta, ki je zahtevala troje mladih življenj. Posestnik Bambič iz Retij je takrat sušil seno s svojimi sorodniki na senožeti. Med hudo nevihto so pohiteli pod bližnje drevje, da se skrijejo pred silno ploho. Pod visoko smreko so stopili 22letni Frlan Bambič, njegov brat Jože in pa njih bratranca 15letni Fran in 14letni Viktor Rojc. Oče Bambič pa se je skril v bližnje grmičevje. Strele je udarila v smreko, pod katero so vedrili omenjeni mladeniči. Razen Jožeta so obležali vsi trije mrtvi. Zelo tragično je tudi to, ker je baš pred dobrim letom ista usoda zadela tudi njih sestričino in tudi med sušenjem sena.

Požar v bolnišnici. Ogromen požar je popolnoma uničil bolnišnico v Harfleurju. Dva bolnika sta zgorela v plamenih, vsi ostali so bili rešeni.

Českoslovaški dom v Beogradu postavijo Čehi, naseljeni v naših krajih. Dom se bo nahajal v bližini nove palače poslaništva ČSR. Dom zgradi v to svrhu ustanovljena zadruga, ki ima že za 750.000 Din podpisanih deležev.

Katastrofalen potres v Egiptu. Preteklo soboto je potres v Egiptu zrušil 4632 hiš in ubil 110 oseb. — Poškodovanih je 74 mošej.

Proti perzijskemu šahu je izbruhnila vstaja. Vstaško gibanje so organizirali mohamedanci in Kurdi. Vladne čete so se že večkrat zapletle z vstaši v boj in dosegle le delne uspehe.

Avstrijske novčance po 1000 K se vzamejo iz obtoka. Avstrijska narodna banka objavlja, da vzame novčance po 1000 K, ki so žigosane z žigom za 1 šiling, iz obtoka. Zamenjava teh novčanic je dovoljena do 31. decembra t. l.

Šestkratni minister. Ministrski predsednik Mussolini je sprejel zdaj še novo sindikalno ministrstvo. V njegovih rokah je torej kar šest ministrstev.

Odhod generala Vrangla iz Jugoslavije. General Vrangl, ki se je te dni vrnil iz Pariza, likvidira svoj štab v Sremskih Karlovcih ter izroča vse svoje organizacije velikega knezu Nikolaju Nikolajeviču. V kratkem odpotuje v Belgijo, kjer hoče živeti povsem kot privatna oseba. Zadnji čas!

Držite se stare navade

in uporabljajte še nadalje davno preizkušeni

Pravi Franckov kavni pridatek.

Ta pocenjuje kavo, jo krepča in ji daje dober okus.
Tudi k žitu spada neobhodno Pravi Franck.

Telefon za — gluhe. Inženir Calvest je izumil telefon, na katerega slišijo popolnoma gluhi ljudje. V nekem zavodu za gluhe so delali z novim aparatom poskuse, ki so se prav dobro obnesli. 80 odstotkov glušcev je s tem aparatom prvič v življenju slišalo godbo in človeško govorico.

Chilski soliter. Na trgu solitra je prodajna kriza kronična. Zato so sklenili chilski producenti zopetno pocenitev, in sicer za 1 funt pri toni. Na evropskem kontinentu je trenutno čez 200.000 ton chilskega solitra, ki ga je prav težko spraviti v denar, ker so umetna gnojila bolj poceni. Doslej je bila v navadi klavzula, da so člani Zveze producentov od svojih odjemalcev neprodano blago morali na konci sežije vzeti nazaj; sedaj so to klavzulo odstranili, ker je bila tozadevna škoda za producente res prevelika.

Od kaznenca do milijonarja. V kaznilnici Ferrara se nahaja že pet let Attilio Ramuzzi. Te dni mu je umrla v Ameriki teta Flora in mu zapustila en milijon dolarjev. Ravnatelj kaznilnice je sporočil Attiliju, da mu bo denar izročil 16. aprila 1936 leta, ko prestane njegova kazen. Tri dni je kazenec razmišljal, kako lepo in brezskrbno bi živel na svobodi s tolikim denarjem. Brez počitka in miru, tri dni in tri noči je tuhtal in gruntal. Ker ni mogel čakati še deset let, se je tretji dan obesil v ječi.

Nova naredba o vojaško administrativnem osebju. Vojno ministrstvo je izdalo novo naredbo o pravicah, dolžnostih in odgovornosti vojaško-administrativnega osebja. Naredba je stopila takoj v veljavo.

Tragedija. V občini Pareto pri Caserti se je radi poplav zrušila koliba ter pokopala pod seboj mater in dva otroka, očeta pa je ubila strela.

Dva samoumora nesrečnih deklet. Zagreb je mesto samoumrov. Zastrupili sta se Edita Planinšek in Pepca Komerički. Prva je bila brezposelna in bolna ter zadnji čas silno otožna. Kaj jo je neposredno gnalo v smrt, ni mogoče ugotoviti. Pepca Komerički si je vzela življenje, ker je ljubila človeka, ki je ni maral.

Poštnohranilna služba se je s 1. t. m. pričela izvrševati pri poštni hranilnici in nje podružnicah in pri vseh poštah v naši kraljevini. Občinstvo, ki želi nalagati svoje prihranke na hranilne knjižice poštne hranilnice, dobi vsa potrebna pojasnila pri katerikoli pošti ali pri blagajni podružnice poštne hranilnice v Ljubljani. Poštna hranilnica obrestuje vloge s čistimi 4% na leto.

55letnico obstoja praznuje v nedeljo 18. t. m. mariborska požarna bramba, ki združuje svoje slavje z razvitjem prapora, ki mu bo kumovala žena mariborskega župana dr. Leskovarja. Istega dne se bo vršila v Mariboru tudi glavna skupščina Gasilske zveze za Slovenijo.

Odkup od vojaške službe na Portugalskem. Iz Lisabone poročajo: Izšla je vladna naredba, glasom katere je vsak v inozemstvu bivaajoč Portugiz oproščen od vojaške službe, če plača takso 40 funtov šterlingov.

Nov pravilnik za poljedelske zadruge. Poljedelski minister je podpisal nov pravilnik o ustanavljanju in organizaciji okrožnih in oblastnih zadrug za poljedelske kredite. Te zadruge bodo pričele delovati še ta mesec.

Mati umorila svoje dete radi bede. 19letna žena nekega delavca v Triebnu se je nahajala s svojo družino v strašni bedi. Ker ni mogla več gledati svojih otrok neprestano lačnih in raztrganih, je sklenila usmrtiti svoje otroke in sebe. S kuhinjskim nožem je zabodla vse tri in naposled še samo sebe v prsa. Najmlajše dete in triletna hčerka sta bila na mestu mrtva. Sina so prepeljali težkoraženega v bolnico. Po storjenem činu se je vrgla mati na posteljo in pričakovala smrti. Našli so jo v mlaki krvi, vendar njeno stanje ni preveč nevarno. V spremstvu straže je bila odvedena v bolnico.

Rusija v boju z volkovi. Komisar za poljedelstvo je celo rusko prebivalstvo organiziral za boj proti volkovom, ki se jih klati na sto tisoče in delajo ogromno škodo. Po vaseh so napravili pravi pokolji. Ljudje in živina, vse je uničeno. Na pomoč je prišla tudi vojska.

Naval naseljencev na Ameriko. Uradna statistika Združenih držav Severne Amerike pravi, da je izza pričetka rudarske stavke v Angliji bilo vloženih iz Anglije 93.000 prošenj za naselitev v Ameriki, dočim znaša letna kvota za Anglijo komaj 34.000. Dalje pravi statistika, da je iz cele Evrope došlo letos že nad en milijon prošenj več nego se sme po zakonu ljudi tja priseliti.

Katastrofa Sumatre. Na otoku Sumatri vlada nepopisna panika. Od dneva do dneva se množe poročila o podrobnostih vulkanskega izbruha in potresa. Število smrtnih žrtev presega že tisoč. Vulkan Merapi bruhla že dva dni. Na zapadnem pobočju se je pogreznila zemlja in odprl se je velikanski prepad, napolnjen z žarečo lavo. Z zapadnega vrha Meraplja se že od srede razliva širok veletok lave. — Pogled na vulkan je strašen. Prebivalstvo beži na vse strani.

Amundsenov čisti dobiček. List »Aftenposten« v Oslo je izračunal, da je zaslužil Amundsen s svojo zadnjo polarno ekspedivijo čistih 200.000 kron (približno tri milijone dinarjev).

Nazadovanje tujkega prometa v Italiji. Iz Rima poročajo, da je tujski promet v vsej Italiji silno nazadoval. Letošnji obisk tujcev ne znaša miti ene četrtine lanskega. Samo Benetke je obiskalo 70% manj tujcev kot lani.

120 letal bo naročila sovjetska vlada v Italiji in na Nemškem za obrambo vzhodne sibirskije meje.

Vstaja v Siriji. Angleški časopisi poročajo, da se v Siriji pripravlja zopet vstaja proti Francozom.

4000 frankov za pesem. Francoska akademija v Parizu je podelila pesniku Miguelu Zamacoisu nagrado 4000 frankov za pesem z naslovom »Lotijev grob«.

Desetletnica velike bitke. Dne 1. t. m. je poteklo 10 let, odkar se je vršila ob Sommi ena najljutejših in najbolj krvavih bitk v svetovni vojni. Na strani antante je bila v tej bitki udeležena skoro izključno angleška armada, ki je v bitki izgubila 23.000 oficirjev in 476.000 mož.

Verski boji v Indiji. — V Indiji divja še vedno ostro sovraštvo med muslimani in hinduisti. Prejšnji teden je prišlo v Patni do krvavih spopadov, ker niso muslimani dovolili, da bi šla neka indijska procesija mimo turške mošeje.

Ameriški sladkorni kralj umrl. V Kaliforniji v mestu Lon Diegu je umrl pred nekaj dnevi »ameriški sladkorni kralj« John D. Spreckels, ki je bil posestnik najboljše najobsežnejših plantaž in sladkornih tovarn.

Prva železnica v Albaniji. Albanška vlada je odločila, da z inozemskim posojilom zgradi 44 kilometrov dolgo železniško progo Drač—Tirana. To bo prva železnica v Albaniji.

Tolpe volkov ogrožajo kljub toplemu vremenu nekatere kraje v Hercegovini. Volkovi napadajo dan na dan živino ter so povzročili kmetom že veliko škodo. V Trtlamih blizu Mostara in v Plasi, srez Konjički, so raztrgali v enem dnevu 23 komadov drobnice, 4 goveda in 3 konje.

ZA SMEH.

Služkinja Katra je prišla vsa oblokana k svoji gospodinjici.

»Ja Katra, kaj pa se je zgodilo?«

»Gospodar me je srečal na hodniku in je mislil, da ste Vi.«

»Ali te je poljubil?«

»Ne klofuto mi je prismolil.«

Zopet revolucija na Portugalskem. General Carmona je vrgel vlado generala Da Coste in nato sestavil novo vlado. Koliko časa bo ta živela, je čisto negotovo.

Zobni atelje Ivana Radovana se nahaja odslej v Ljubljani, Selenburgova ulica 4, I. nadstropje (preje dr. Prossinagg); zobni atelje Frana Radovana pa se nahaja še vedno Ljubljana VII., Celovška cesta 14, nasproti velesejmu.

Zlatnike v milu »Gazelac« so našli: (Imena v oklepaju označujejo trgovce, kjer je bilo mila kupljeno.) Rezika Rozman, Jedlovnik-Svečina pri Mariboru (Matija Arh, Svečina pri Mariboru), Ema Podojsteršek, Mežica (pri Prvem delavskem konzumnem društvu, prodajalna Mežica pri Prevaljah), Jurij Kovač, Prevalje (pri Prvem delavskem konzumnem društvu, Prevalje), Jožefa Bozina, Veliki Obrež pri Dobovi (Gustav Seusek, Dobova pri Brezicah), Pepca Glinšek, Sv Križ pri Kostanjevici (pri Prvem delavskem konzumnem društvu, Sv. Križ pri Kostanjevici), Helena Kocjan, Ptuj, Dovozna c. 2 (pri Hinko Kreft, Ptuj), Marjana Pivk, Petkove št. 13 (Anastazija Cvetko, Rovte nad Logatcem), Marija Petek, Gajevee (Franc Mikl, Sv. Marjeta pri Moškanjcih), Ana Hočevar, Zvirčem št. 20 (Ignac Puget, Zvirčem pri Dobrempolju), Josefa Grünwald, Koprivnica (Jakov Hirschler ml., Koprivnica, hrv.), Avram Levi, Banja Luka (Isidor Salom Sarafić, Banja Luka), Husein Balagilović, Banja Luka (Isidor Salom Sarafić, Banja Luka).

»Zdravje«, zdravstveno - poučni list, izhajajoč v Ljubljani, je s svojo 6. številko zaključil prvo polletje svojega drugoletnega obstoja in z mirnim srcem lahko rečemo, da je v polni meri izpolnil nade, ki smo jih vanj stavili. V lepem številu člankov je budil zanimanje za ljudsko zdravje, bodril in vzpodbujal k higienemu življenju. Marsikateri zlati nauk izpod peresa naših zdravnikov tako higieničarev kakor tudi praktičnih zdravnikov je našel pot v naša bivališča in prodril v zadnjo gorško vas, kamor bi drugače le težko prišel glas za ohranitev našega zdravja. List je tudi lepo ilustriran, tako da dela čast našemu prvemu zdravstveno poučnemu listu, ki se ne straši stroškov, da more zadovoljiti svoje naročnike, kajti naročnina je tako majhna 30 Din, da lahko rečemo, da je list skoro zastoj in le od velikega števila naročnikov je odvisno, če bo list mogel še z naprej izhajati za tako naročnino, zato je pač dolžnost nas vseh, da podpremo to plemenito stremljenje vsaj s tem, da pridobivamo novih naročnikov. Pričetkom avgusta izideta sedma in osma številka skupaj z bogato in zanimivo vsebino. List se naroča pri Upravi lista »Zdravje« v Ljubljani, Higieniski zavod SHS, Zaloška cesta št. 2.

PROSTOVOLJNA JAVNA DRAŽBA posestva Ane Podlesnikove v Kokrici pri Kranju se vrši v nedeljo, dne 25. julija 1926, ob 10. dopoldne na licu mesta v Kokrici. Prodajalo se: stanovanjska hiša s starodavno gostilniško koncesijo, gospodarska poslopja ter 7 ha lepega zemljišča, vrtov, njiv, travnikov in gozda, in sicer v posameznih kosih ali skupno. Obenem se bode prodajala še nepožeta pšenica (truga). Natančni pogoji se dobe pri županstvu Predoslje, pošta Kranj.

Narodni gospodar.

Cestna zveza Kostanjevice s Hrvatsko.

I.

Ne vem za gospodarsko in prometno vprašanje — poleg železnice Brežice—Novo mesto, — ki je bilo v krški dolini zadnjih 50 let tako pereče, kakor cestna zveza Kostanjevice — Oštrce — hrvatska meja na obstoječo cesto Bregana — Kalje, ki pelje do Karlovca.

Zadeva, ki zanima Slovence in Hrvate, ni vprašanje prometne zveze dveh krajev ali občin, nego pomeni važno cestno zvezo med celokupno vzhodno Dolenjsko in celim vzhodnim hrvaškim Zumberkom, ki teži vsled oddaljenosti hrvaških mest ekonomsko, trgovsko in privatno pravno na Kostanjevico, Sv. Križ, Brežice in Šentjernej. Je tedaj razumljivo, da je bila graditev te proge že pred vojno agitačno sredstvo političnih strank, osobito bivše večine dežel. odbora kranjskega.

Pa tudi v novi državi jo ponavlja na svojih taborih poslanec ljudske stranke, ki mora z obljubami — na čakanje boljših časov že naveličano — ljudstvo znova in znova vpregati pred politični voziček svojega mandata. Ni čuda, da je zbegano ljudstvo že zgubilo vsako upanje na izvršitev teh obljub, ki ga mamijo od finančnika dežele g. Evgena do ministra države g. Antona.

Načrti in proračuni so se delali preje, delajo se danes, vedno tik pred volitvami prihajajo komisije, a ceste še danes ni. Kmeti narod vzhodnih delov Gorjancev ob meji Hrvatske in bivše Kranjske je zapuščen in reven. Dal je z Belokrajino največ izseljenikov v Ameriko. Ti so držali preostale na domačiji po konci, ker kraška zemlja ne nudi dovolj virov za izhajanje.

Zdaj je zaprta tudi Amerika, pot v Kanado je negotova in nevarna, v Rusiji pa bodo — predno pride do izpregledanja v Beogradu — zavzeli že davno Nemci in Italijani vsa ugodnejša mesta.

Zivimoreja je vsled kraškega sveta, pomanjkanja vode in neprimerne pasme na nizki stopnji, poljedelstvo pa je tako, da mora seljak hrano kupovati že kmalu po Svečnici.

Vinogradništvo je postalo vsled vedno dražjega obratovanja pravi luksuz, čegar dolodki nikoli ne pokrivajo izdatkov.

Pomanjkanje prometa, prezadolženje in gospodarska zaostalost ne dajejo nobene možnosti za napredek. Najsikrajnejši čas je tedaj, da se začne z gradnjo te ceste, za katero so baje do Oštrca krediti že dovoljeni. Poznejša graditev počezne proge preko Grabarja in Sv. Ane na Jastrebarsko (Jaska) bi povzdignila promet med Slovenijo in Hrvatsko v taki meri, da bi vzcvetela trgovina, lesna industrija in druge obrti, ljudstvo bi se zaposlilo z dobrim zaslužkom. (Dalje.)

Semenogojstvo v Sloveniji.

Veda na polju semenogojstva nas je v zadnjih desetletjih privela do zaključka, da je vzgojeno, čisto in kar je glavno zemeljskim in klimatičnim razmeram prilagojeno seme poleg izpopolnjene tehnike v kmetijskih obratih najvažnejši faktor za povzdigo zemeljske produkcije. Zategadelj naletimo v vseh naprednih kmetijskih deželah, kakor v Švici, na Danskem, na Švedskem, v Franciji in Nemčiji na dejstvo, da posestniki skrbno poprašujejo po garancijsko dobrem semenu, in vsled tega se ni za čuditi, da je imela Nemčija že leta 1910 čez 300 samostojnih semenogojških obratov, ki so bili deloma privatna, deloma pa državna podjetja.

V ostalih krajih naše kraljevine, kakor v Zagorju, v Sremu, v Baranji že deloma uporabljajo napredni posestniki na domačih semenogojških postajah vzgojeno seme, ki daje v dotičnih krajevnih razmerah zelo lepe pridelke. Tako n. pr. pšenica od prof. Bohutinskega »Šierba« prolifika, nadalje pšenica »Šišulja« s semenogojške postaje Grabovo dajeta v omenjenih pokrajinah za 4 — 6 q več pridelka na ha, kakor pa nevzgojeno seme domače pšenice.

Zategadelj je popolnoma razumljivo, da po teh uspehih na polju semenogojstva v tu- in inozemstvu tudi Slovenija ni hotela zaostati in je začela misliti takoj po vojni na lastno produkcijo semenskega blaga. Ustanovila je semenogojško postajo v Beltincih, kjer se gojijo semena najvažnejših vrst naših kulturnih rastlin. Na tej postaji je letos v sredi junija priredilo veliko županstvo mariborske oblasti semenogojški tečaj za srezke ekonomne svoje oblasti z namenom, da jih upelje v praktično odbiranje posevov in rastlin zunaj na polju v svrhu pridobivanja zboljšane semena. Udeleženci tečaja so se na semenogojškem polju prepričali, do kake stopinje, do kakih gospodarskih vrednot se lahko vzgojijo naše domače žitarice v Sloveniji. Tako n. pr. so razvrščeni na semenogojškem polju vzgojeni posevi žitaric, ki bodo daleč — najmanj pa za 30% prekašali pridelke nevzgojene domače pšenice. Tujim vrstam, ki so vključene med posameznimi parcelami (nad 20 po številu) se deloma že vidi, da trpi njihova vegetacija radi aklimatizacije na tukajšnje razmere. Po razmnoževanju teh malih parcel bomo dobili s te semenogojške postaje v dobitih do štirih let prvovrstno originalno semensko blago, ki bo velikega pomena predvsem za celo Prekmurje, za Mursko in Dravsko polje, kakor tudi za ostalo Slovenijo.

Tečaja se je udeležilo pod vodstvom obl. kmet. referenta inž. Zidanškega 18 kmetijskih strokovnjakov, predvsem vsi srezki ekonomski mariborske oblasti, nadalje direktor Žmavc in prof. Sadar s srednje vinarske in sadjarske šole v Mariboru in ravnatelj Petkovšek s št. Jurja. Po referatih inž. Zidanškega in vodje semenogojške postaje inž. Mikuža in po ogledu semenogojškega polja so bili vsi udeleženci tečaja edini v tem, da se s ponovno in smiselno odbiro naših domačih rastlin dajo vzgojiti za vsaki kraj, za dotične zemeljske in klimatične razmere najboljše vrste naših kulturnih rastlin, ki bodo odgovarjale vsem potrebam naših producentov in konsumentov.

* * *

Kmetijsko nadaljevalne šole.

Dne 4. julija t. l. se je vršil ob 8. uri na okoliški deški osnovni šoli v Celju sestanek voditeljev in učiteljev kmetijskih nadaljevalnih šol, katerega se je udeležil tudi srezki šolski referent g. L. Černe in srezki ekonom, višji sadjarski nadzornik g. F. Goričan.

Opravičil je svojo odsotnost vladni svetnik g. Zidanšek kot zastopnik velikega župana.

Razgovorilo se je o delovanju kmet. nadaljevalnih šol v preteklem šolskem letu ter konstatiralo, da je bilo vobče prav živo zanimanje pri ljudstvu za te šole in so se predpisani učni smotri za 1. razred v splošnem dosegli. Tudi subvencije za te šole tako od oblasti, okrajnih zastopov, občin, okrajnih šolskih svetov in raznih denarnih zavodov so omogočile vspevanje teh šol, ki so bile v Slivnici pri Mariboru, na Rečici ob Paki, v Ljubnem, v Št. Ilju pri Velenju in v Vojniku.

Gospod višji sadjarski nadzornik je v svojem temeljito zasnovanem referatu podal smer za delovanje na teh šolah po vzoru francoskih šol ter posebno poudarjal važnost, da vzbujajo v mladini ljubezen do domače zemlje in kmetijstva ter podajajo temeljne nauke za bodoče delovanje kmetovalcev.

Srezki šol. referent g. L. Černe je toplo priporočal osnovljanje in vzdrževanje kmetijskih nadaljevalnih šol ter podal več praktičnih vzgledov iz svojega delovanja.

Po vsestranskem razmotrivanju se je sklenilo za prihodnje šolsko leto:

da se otvori na vseh dosedanjih kmet. nadaljevalnih šolah 2. razred; za 1. razred pa se uvede obvezen šolski obisk v poštevi prihajajoče mladine,

in na vseh šolah se prične s poukom takoj po Vseh svetih.

Konečno se je sklenilo sledeče resolucije, katere se bodo poslale na pristojna mesta:

1. Uzakoni naj se obvezna kmetijska nadaljevalna šola na vseh osnovnih šolah.

2. Država naj zadostno subvencionira kmetijske nadaljevalne šole, da ne bodo odvisne od slučajne naklonjenosti krajevnih faktorjev.

3. Za izobrazbo učiteljev kmetijskih nadaljevalnih šol naj se priredijo kmetijski tečaji s popolno brezplačno oskrbo na kmetijskih šolah.

* * *

Dvodnevni poletni sadjarski in vinogradniški tečaj. Dne 1. in 2. avgusta t. l. se vrši v drž. trtnici v Bršlinu dvodnevni sadjarski in vinogradniški tečaj. Tečaj je namenjen predvsem mlajšim sadjarjem in vinogradnikom. Poduk bo bolj praktičen. Podučevalo se bo: o podlagah sadnemu drevju in vinski trti, o poletnem cepljenju (cepjenje v stranski zalubad, okulacija itd.), zatiranje najhujših škodljivcev in bolezni na sadnem drevju in vinski trti z najnovejšimi sredstvi itd. Za oddaljene in ubožnejše bo poskrbljeno tudi s hrano in prenočiščem in sicer brezplačno. Na tečaj se je prijaviti do 26. julija t. l. pri upravitelstvu drž. trtnice v Novem mestu (glavarstvo). — Franjo Kafol.

Okrajna obrtno-gospodarska razstava v Ormožu od 8. do 15. avgusta 1926 po sledečem sporedu: Otvoritev obrtne v nedeljo, dne 8. avgusta ob 9. uri, razstave konj noriške in belgijske pasme v ponedeljek, dne 9. avgusta ob 10. uri in razstave žlahtnih vin iz ormoškega okraja z vinskim sejmom v torek, dne 10. avgusta 1926 ob 10. uri. Obrtna razstava traja ves teden; ostale pa le enodnevno. Legitimacije za polovično vožnjo se dobe v Sloveniji pri vseh podružnicah Slavenske in Kreditne banke ter tobačnih zalogah; na Hrvatskem pa pri podružnicah Prve hrvaške štedionice. Legitimacija stane 15 dinarjev.

Svinjski sejem v Mariboru dne 9. julija 1926. Pripeljalo se je 233 svinj, 4 ovce in 2 kozi. Cene so bile sledeče: Prašički 5—6 tednov stari 100—150, 7—9 tednov 180—220, 3 do 4 mesece 350—380, 5—7 mesecev 420—480, 8—10 mesecev 550 do 580, 1 leto 1200—1300, 1 kg žive teže 10.50—12.50, 1 kg mrtve teže 15—17 Din. Koza 165 Din. Prodanih je bilo 159 komadov.

Konjerejsko društvo za Mariborsko oblast priredi letošnje ogledovanje in obdarovanje plemenskih konjev in sicer dne 6. VIII. v Beltincih za srez Murska Sobota in Dolnja Lendava, 7. VIII. v Ljutomeru za sodni okraj Ljutomer, pripušeni so tudi toplokrvni konji iz sodnega okraja Gornja Radgona, 8. VIII. v Ormožu razstava v zvezi z obrtno-gospodarsko razstavo za sodni okraj Ormož; 17. VIII. za

srez Celje v Žalcu, 18. VIII. za srez Šmarje pri Jelšah v Šmarju pri Jelšah in 19. VIII. za sodni okraj Ptuj v Ptuj. V Ljutomeru so pripuščeni le toplokrvni konji, vse drugod pa le mrzlokrvne pasme. Drugi pogoji so kakor običajni.

V ribarsko šolo v Vodnjanehu na Češkoslovaškem namerava poslati kmetijsko ministrstvo 4 učen-

ce. Šola traja dve leti. Izbrani učenci bodo prejeli vsa sredstva za potovanje v šolo, za povratek v domovino in za šolanje. Prošnje za sprejem je vložiti najkasneje do 1. avgusta t. l. naravnost na stočarsko odelenje ministrstva poljoprivrede in voda v Beogradu (kolikovati s 25 Din). Pogoji: prosilec mora biti naš državljan, dovršiti je moral

srednjo kmetijsko šolo, ne sme biti star manj nego 17 let, biti mora zdrav (izpričevalo!). Prošnji je priložiti tudi dovoljenje starišev za obisk šole, obvezo, da bo po dokončanih študijah ostal najmanj štiri leta v državni službi, in dokazilo o pravničnosti, če prosilec ni letos dovršil srednje kmetijske šole, sicer zadostuje šolsko izpričevalo.

Prešnje morajo biti pisane lastno ročno.

Ugodna žetev na Ogrskem. Po uradnih ugotovitvah se pričakuje, da bo Ogrska pridelala letos 188 milijonov meterskih centov pšenice in 7.68 milijonov meterskih centov rži. Letošnja žetev utegne biti le neznatno neugodnejša nego lanska.

Blizu Prešernovega spomenika za vodo.

Najboljša, najcenejša kolesa in šivalni stroji
so edino

Petelinčevi

znamke

GRITZNER, ADLER, PHÖNIX
za dom, obrt in industrijo. - Pouk brezplačen,
ugodni plačilni pogoji. - Tudi na obroke.
Večletna garancija.

JOSIP PETELINC
Ljubljana

Od dobrega
najboljše je
švicarski
pletilni stroj
'DUBIED'

UMETNA GNOJILA

superfosfat, kalijeva sol, kalcij, masova žindra in prvostalni Split Portland-cement vedno v zalogi po ugodnejših cenah pri osr. gosp. za
„EKONOM“
LJUBLJANA, KOLODVORSKA UL.

Za mlatev!

Strojna in cilindrova olja, bencin
priporoča trgovina
Franc Senčar
Mala Nedelja in Ljutomer.
Zaloga Vacuum Oil
Company d. d.

Največje vrtnarsko podjetje v Jugoslaviji

V R T

Džamonja in drugovi

dr. z o. z., Maribor

Največji izbor raznovrstnih plamenitih sadnih drev (cepcov) v najplemenitejših vrstah in vseh oblikah. Plamenito vinske trte na ameriških podlogah kakor tudi cepe in podloge istih. Seme zelenjav cvetja in gospodarskih rastlin. Cvetje v loncih razna okrasna grmovja in dravje imamo celo leto. Zahtevajte kataloge.

MLATILNICE

lasnega izdelka, različni bencinmotorji, posamezni deli za poljedelske stroje ter popravila istih izvršuje po konkurenčnih cenah

Anton Kremžar, št. Vid nad Ljubljano.

Priznано najsolidnejša
domaća tvrdka

JOS. ROJINA
Ljubljana

Aleksandrova cesta št. 3.

Velika zaloga vsakovrstnega češkega in angleškega blaga in suknja. - Bogata izbira vseh vrst izgotovljenih oblek, raglanov, površnikov, dežnih plaščev itd. po izredno nizkih cenah.

Lastni krojaški ateljei!

Točna postrežba! Nizke cene!

Protiv gotovemu jamstvu daje tudi na ugodna mesečna odplačila.

Najboljša in zato
najcenejše kupite
edino le pri

Josip Petelinc

pietenine, majce, voino,
žepne robce, kravate,
palice, nahrbtnike,
spodnje hlače, otroško
trikot perilo, kompletna
potrebščina za čevljarje,
krojače, sediarje in
šivilje

v Ljubljani
ob vodi, blizu Prešernovega spomenika.
Na veliko in malo!

Notar dr. Ivo Šorli

Maribor

Je otvoril pisarno
v Slovenski ulici št. 11.

Posestvo

obseg 14 ha, z gostilno in trgovino, v lepi legi ob glavni cesti, se odda ugodno v najem event. tudi prodaja. - Več pove Fran Rovšek, Zg. Ribče, p. Kresnice.

Karotajle „GRUBO“!

Kolesa

najboljša in najcenejša samo pri

J. Gorec

Palača Ljubljanske kreditne banke.

Združene opekarne d. d.

LJUBLJANA

Miklošičeva c. 13

preje

VIDIC - KNEZ

TOVARNE NA VIČU IN BROU

nudi v poljubni množini - tako dobavno - najboljše preizkušene modele strešnikov z eno ali dvema zareza kakor tudi bobrovec (biber) in zidno opoko. - Na željo se pošlje takej popis in ponudba: STEKLENI STREŠNIK VEDNO V ZALOGI.

Najcenejše
strešno
kritje!

TRGOVSKA BANKA D. D., LJUBLJANA

PODRUŽNICE:

Maribor, Kamnik, Slovenske Konjice, Novo mesto, Ptuj, Rakov, Slovenjgradec, Pravelje.

Dunajska cesta št. 4 (v lastni stavbi).

Kapital in rezerve nad Din 20.000.000.—.

Izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantneje.

Brzjavljavi: TRGOVSKA.

Telefoni: 139, 146, 458